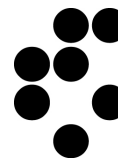

Dnevi stereoskopije

v organizaciji Stereoskopskega društva Ljubljana in Inštituta
Jožef Stefan

Sobota in nedelja, 30. in 31. oktobra 2010, Inštitut Jožef Stefan, Jamova 39, Ljubljana

Predavalnica je v prvem nadstropju upravne stavbe na koncu parkirišča.

Vljudno vabljeni na prireditev, vstop je prost.

Sobota ob 17:00

Avtor	Naslov / opis	Dolžina (minute)
Gert-Jan Wolkers	2D v 3D, 1. del Razlike med 2D in 3D posnetki.	5
Peter Gedei	3D dinosavri Sprehod po parku z dinosavri.	7
Mitja Vidmar	Graške razglednice Slike starega graškega mestnega jedra.	7
Tibor Gedei	Mongolija 1. del Dokumentarni 3D zapis o azijski državi, o njenih prebivalcih, o konjih, o gerih, sloviti zgodovini, veroizpovedih in prihodnosti daljne dežele	15
Matija Perne	Jukatan Nekajdnevna ekskurzija po Jukatano je potekala v okviru konference o medsebojnem vplivu vode in kamnin. Zato nismo bili pozorni le na bogato arheološko dediščino, ampak tudi na kraške pojave.	7
Gert-Jan Wolkers	La Rochelle Fotografije mesteca La Rochelle v Franciji.	3
		Skupaj: 44

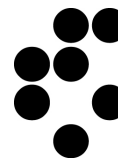
Odmor

Avtor	Naslov / opis	Dolžina (minute)
Mednarodno	ISU SERIJA 5A Slike, ki si jih izmenjujemo stereoskopska društva z vsega sveta.	15
Huib den Hollander	Muzej Zuiderzee v Enkhuiznu Predstavitve muzeja.	5
Franci Tajnik	Otok Susak Sprehodi po peščenem otoku	12
Co van Ekeren	Makro škatla Makro posnetki s pomočjo nove makro-3D tehnologije	3
NSA (John Hart)	Vabilo na kongres NSA Vabilo na kongres NSA 2011 v Koloradu, ZDA.	10
		Skupaj: 45

Dnevi stereoskopije

v organizaciji Stereoskopskega društva Ljubljana in Inštituta
Jožef Stefan

Sobota in nedelja, 30. in 31. oktobra 2010, Inštitut Jožef Stefan, Jamova 39, Ljubljana

Predavalnica je v prvem nadstropju upravne stavbe na koncu parkirišča.

Vljudno vabljeni na prireditev, vstop je prost.

Sobota ob 19:30

Avtor	Naslov / opis	Dolžina (minute)
Majda Rebernik	Sprehod skozi Firenze Nekaj utrinkov iz Firenc ob kratkem (dvournem) postanku v mestu.	3
Gert-Jan Wolkers	Praški razgledi Obisk Prage leta 2009.	5
Milan Korbar	Pokal Bled 2010 Na letališču v Lescah je vsako leto tradicionalni padalski Pokal Bled. Nekaj zanimivih pristankov na blazino s črno točko, ki jo padalci ciljajo s peto.	9
Vladimir Assejev	Obisk muzeja Chillida Leku Skulpture v odnosu z naravo.	7
Tibor Gedei	Kje tiči zajec? Zajček dolgoušček... vsakemu uideš, k meni zmeraj prideš, prst povohaš, ga obližeš, potlej pa vesel zbežiš. 3D skrivanka ob sodelovanju gledalcev v dvorani.	9
Damir Vrančič	Speče mesto Fotografije mesta Cres zgodaj zjutraj, ko vsi še spijo.	3
Gert-Jan Wolkers	Antarktična odiseja Slike s popotovanja po Antarktiki (2010)	8
		Skupaj: 44

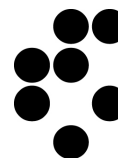
Odmor

Avtor	Naslov / opis	Dolžina (minute)
Mednarodno	ISU SERIJA 5B Slike, ki si jih izmenjujemo stereoskopska društva z vsega sveta.	15
Matija Vidmar	Georgij, Dessau Dogodivščine v Georgovem parku.	4
John Hart	Jezdec na valovih (video) Športi na divjih vodah.	9
Matjaž Podjed	Dalmacija Odkrivanje lepote dalmatinskih otokov Hvar, Brač, Vis, Šolta ...	7
Peter Gedei	Mimikrija (video) Skrivanje. Prikrivanje. Stapljanje. Človeka z naravo in človeka z nepoznanim, hladnim okoljem.	2
		Skupaj: 37

Dnevi stereoskopije

v organizaciji Stereoskopskega društva Ljubljana in Inštituta
Jožef Stefan

Sobota in nedelja, 30. in 31. oktobra 2010, Inštitut Jožef Stefan, Jamova 39, Ljubljana

Predavalnica je v prvem nadstropju upravne stavbe na koncu parkirišča.

Vljudno vabljeni na prireditev, vstop je prost.

Nedelja ob 17:00

Avtor	Naslov / opis	Dolžina (minute)
Thomas Unterholzner	Vremenski pojavi, pokrajina in oblaki Navdušujoči pogledi iz zraka, ki jih je na svojih vožnjah poslikal pilot. Posnetki s celega sveta v velikem formatu in v analogni tehniki.	30
Gert-Jan Wolkers	2D v 3D, 2. del Razlike med 2D in 3D posnetki.	5
Matjaž Humar	Tehniški in BMW-jev muzej v Munchnu Posnetki iz obeh muzejev.	3
Peter Gedei	Počitniški dom Oris skupne lastnine 20 let pozneje.	7
		Skupaj: 45

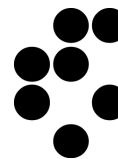
Odmor

Avtor	Naslov / opis	Dolžina (minute)
Mednarodno	ISU SERIJA 6A Slike, ki si jih izmenjujemo stereoskopska društva z vsega sveta.	14
Matija Perne	Poplave Pomotoma sem se brez pravega dela in s fotoaparatom v roki ob izjemnih in uničujočih poplavah znašel v Ljubljani. Namerno sem šel pogledat in fotografirat manj izjemne in manj moteče poplave v okolici Postojne. Serija prikazuje oboje.	4
Milan Korbar	Gradovi kralja Matjaža Skrajšan prikaz letošnje prireditve Gradovi Kralja Matjaža v Črni na Koroškem.	7
Gert-Jan Wolkers	Maihaugen Okolica Lillehamerja na Norveškem.	3
Franci Tajnik	Logarska in Robanov kot Na vrhove Savinjskih Alp	12
Nizozemska	Vabilo na ISU 2011 Vabilo na kongres ISU 2011 na Nizozemskem.	5
		Skupaj: 45

Dnevi stereoskopije

v organizaciji Stereoskopskega društva Ljubljana in Inštituta
Jožef Stefan

Sobota in nedelja, 30. in 31. oktobra 2010, Inštitut Jožef Stefan, Jamova 39, Ljubljana

Predavalnica je v prvem nadstropju upravne stavbe na koncu parkirišča.

Vljudno vabljeni na prireditev, vstop je prost.

Nedelja ob 19:30

Avtor	Naslov / opis	Dolžina (minute)
Matija Vidmar	Fulk Nera je bil tukaj Potepanje po Touraini: Amboise, Montrésor, Chinon, Montbazon, Loches, Tours.	13
Gert-Jan Wolkers	Pokopališče Senefelder v Berlinu Židovsko pokopališče, ki so ga nacisti pozabili uničiti.	4
Tibor Gedei	Mongolija, 2.del Potopisni 3D zapis o mongolskih nomadih, o puščavi Gobi, o še živečih "indijancih", konjskih dirkah, rokoborbi, lovljenju divjadi z orli in prihodnosti ljudi, ki naseljujejo daljno azijsko pokrajino.	15
Damir Vrančič	Utrinki z Debele Peči Posnetki z vzpona na Debelo Peč	3
Gert-Jan Wolkers	Orange z okolico Slike iz južne Francije.	7
Matija Perne	Iz malega raste veliko Kot že mnogokrat prej, se je na gradbišču avtoceste odprla jama. Nekateri smo zadolženi za to, da v takih primerih vskočimo in se trudimo obvarovati eno pred drugo.	1
Mitja Vidmar	Božična Ljubljana Večerni sprehod po razsvetljeni stari Ljubljani.	3
		Skupaj: 46

Odmor

Avtor	Naslov / opis	Dolžina (minute)
Mednarodno	ISU SERIJA 6B Slike, ki si jih izmenjujemo stereoskopska društva z vsega sveta.	13
Bostjan Pregelj	2010 Moments in Time* Izbrani 3D posnetki, narejeni v letu 2010.	3
John Hart	Čarovnija tekočine Kapljice slikane z visoko hitrostjo.	13
Gert-Jan Wolkers	Na jug (video) Film s popotovanja po Antarktiki.	15
		Skupaj: 44

*2010 Trenutki v času

Spletna stran Stereoskopskega društva Ljubljana: <http://dsc.ijs.si/3dweb/>

Stereoskopija, kaj je to?

Stereoskopija (stereofotografija ali 3D-fotografija), ki je tako stara kot fotografija sama, saj segajo njeni začetki v 40-ta leta 19. stoletja in ima v našem času le skromno vlogo na področju fotografije, je edina fotografska tehnika, ki ustreza naravnemu načinu gledanja z obema očesoma - zaznavanju prostora. Je najlepša oblika fotografije, saj lahko angažirani fotograf z njeno pomočjo zajame tako enostavno kot tudi zelo učinkovito metodo predstavitve: 3D - ali prostorsko sliko. Ljubiteljsko je stereofotografija omejena le na ožji krog poznavalcev, trdno pa je-zasidrana v tehniki in znanosti. Ni primerna niti za tiste, ki samo pritiskajo na sprožilec fotoaparata, niti za fotografe, ki bi radi posnemali "moderne" umetnike. Grobozrnate, zmazane in neostre slike v stereofotografiji iz očesno-psiholoških vzrokov ne sme biti. Umetniške ambicije morajo v 3D-fotografiji drugače zaživeti in se udejaniti. Določena čvrsta pravila, ki presegajo čisto fotografijo, morajo biti v stereofotografiji tako ali drugače izpolnjena prej kot stereofotografija nastane. Še posebej zato, ker mora biti slika brez napak, ki ovirajo njeno gledanje.

Kaj razumemo pod pojmom stereoskopija?

Iz "stereofonije" poznamo "prostorsko poslušanje". "Stereoskopija" pa pomeni "prostorsko gledanje". Svet okoli nas opazujemo z dvema očesoma. Levo oko gleda malo z leve, desno oko pa malo z desne v smer gledanja. Zaradi tako nastale majhne spremembe v perspektivi, nastajajo razlike med slikama levega in desnega očesa, ki ju možgani združijo v zaznavanje globine prostora. Če pogledate n.pr. v drevesno krošnjo z enim očesom, težko razločite v množici listov, kateri list je spredaj in kateri zadaj, Čim pa odprete še drugo oko, se pojavi zaznavanje prostorske globine. V stereo - oziroma 3D-fotografiji posredujemo z diapozitivi ali slikami na papirju pravi vtis globine prostora.

Snemanje stereoskopskih slik

Za stereofotografijo potrebujemo torej dve (delni) sliki, imenovani tudi polsliki, po eno za vsako oko. Najlažje naredimo te posnetke s fotografsko 3D-kamero (fotoaparatz dvema objektivoma v razdalji oči). Za začetne poizkuse zadostujeta dve enaki kameri, nameščeni druga poleg druge (pokončno, da razdalja med objektivoma ne preseže razdalje med očmi, nikakor pa ne nad 100 mm) ali rahlo zamaknjene druga za drugo (da je razdalja-med objektivoma baza - čim bližja razdalji med očmi) in jih hkrati sprožimo ali pa uporabimo eno kamero na drsniku, ki omogoča premaknitev kamere horizontalno za cca 65 mm in fotografiramo delni sliki eno za drugo. Pri postopku s premikanjem kamere lahko posnamemo samo motive, v katerih se nič ne premika (tudi ne n.pr. oblaki).

Upoštevati moramo nekaj pomembnih osnovnih pravil

- Najbližja točka (najbližje ležeči objekt) v motivu ne sme biti bližje kot 2,5 - 3m, oziroma mora biti oddaljena za najmanj 50-kratno razdaljo med objektivoma, če je motiv razčlenjen pa za 30-kratno.
- Podrobnosti, ki oblikujejo globino se morajo nahajati v razdalji cca. 5 - 15 m.
- Paziti je treba, da globinska ostrina zajame ves posnetek, zaradi česar moramo ustrezno zapreti zaslonko (izjeme seveda tudi tu potrjujejo pravilo),
- Med levo in desno polsliko ne sme biti napak v višini ali nagibov. Libela, ki jo natakne na fotoaparatz nam je pri tem lahko v veliko pomoč.
- Če fotografiramo tako, da premikamo kamero, se umetni svetlobni vir ne sme premikati.

Kako opazujemo stereoskopske slike

Da lahko opazujemo stereoskopske posnetke, moramo posredovati levo polsliko levemu očesu, desno pa desnemu, To lahko storimo na več načinov:

- Združimo dva diavizorja in gledamo sliko na diapozitivih kot v daljnogledu
- Za slike na papirju, če niso večje od 65 x 65 mm, postavimo oči vzporedno, tako da gleda vsako oko svojo polsliko. Če so slike večje potrebujemo za opazovanje posebne vizorje.
- Diapozitive projiciramo skozi pravokotno postavljena polarizacijska filtra na metalizirano platno, ki ne depolarizira svetlobe in slike opazujemo s pomočjo očal z enako postavljenima filtroma.

V Sloveniji goji ljubiteljsko stereoskopijo Stereoskopsko društvo Ljubljana s sedežem na Tržaški cesti 51A v Ljubljani. Vsakdo, ki bi se želel ukvarjati s stereoskopijo je dobrodošel v klubu. Stereoskopsko društvo Ljubljana ima sestanke vsak prvi ponedeljek v mesecu ob 18. uri na Jamovi cesti 39 na Inštitutu Jožef Stefan. Društvo je tudi včlanjeno v ISU (International Stereoscopic Union) -mednarodno stereoskopsko zvezo, ki ima svoje kongrese vsaki dve leti in združuje vse nacionalne zveze in društva, ki jih imajo praktično vse države sveta (samo nemška DGS združuje 16 klubov in ima letne kongrese).

.....

PRIJAVNICA

(g./ga.) _____, stanujoč: _____

izjavljam, da sem se pripravljen včlaniti v Stereoskopsko društvo Ljubljana. Letno članarino 20€ bom poravnal na TRR: SI56 0510 0801 0524 686 pri A-Banki Vipava.

Podpis člana